

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 15.135
Tarih : 03.11.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/11/2021 11:27
Sayı: E-120.10-
0905895

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çocukların yaşadıkları hak ihlallerinin gerek çocukların yaşamında gerekse toplumda kalıcı ve telafisi çok zor izler bıraktığı bilinen bir gerçektir. Bu nedenle alternatif tedbir ve yöntemlerle suça yönelen çocukların toplumla bütünleşmesi hem çocuklar hem toplum için yaşamsal bir öneme sahiptir. Devlet, çocuğun sosyal, kültürel eğitimi bakımından gelişmesine katkıda bulunması, çocukluk çağlarının evreleri dikkate alınarak programlar geliştirmeli, çocuk psikolojisi, çocuk sağlığı ve eğitimi alanlarında ortaya çıkan verilerin ışığında okul öncesi ve okul çağı çocuklarının sorunlarına yardımcı olacak araştırmaların yapılması, çocuğun bütünlüğünün korunması, çocuğun korunması gerektiği hallerde koruma altına alınmasına yönelik gerekli tedbirleri almakla mükelleftir. Ancak çocuk Cezaevi'nde yaşananlara bakıldığında; yasalara rağmen çocuklar şiddet, işkence, taciz ve kötü muameleye maruz kalmaktadırlar. Kamuoyuna yansıyan birçok rapora göre, cezaevindeki çocukların yiyecek ve tıbbi tedavi gibi temel haklarından mahrum bırakıldıkları, çıplakken cezaevi çalışanları tarafından demir sopalarla dövüldükleri ve yetişkin mahkumlar tarafından cinsel tacize uğradıkları açıkça anlaşılmaktadır.

Unutulmamalıdır! Çocuk cezaevlerindeki şiddet, işkence ve ölümlerin yaşanmasının en önemli sebebi çocuk tutukluluğudur. Bu nedenle kesin bir çözüm olarak çocuk cezaevleri derhal kapatılmalıdır. Çocuk cezaevlerinin kapatılmasıyla; çocukların tahliye süreci, özellikle eğitim, psikolojik destek ve istihdam ayağında adım adım kurgulanmalıdır.

Bu bağlamda, çocuk cezaevlerinin kapatılmasına yönelik planlamanın yapılması ve bir yol haritasının belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Meclis İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

Ömer ÖCALAN
Şanlıurfa Milletvekili

Uluslararası Af Örgütü ve diğer insan hakları kuruluşları tarafından Türkiye'ye konu ile ilgili yaptıkları eleştirilerde; Terörle Mücadele Kanunu insan hakları ihlallerine yol açan uygulamaların temelini oluşturmaktadır. Sadece gösterilere katıldıkları için çocukların yetişkinlerin mahkemelerinde yargılanmalarına son verecek şekilde kanunun değişmesine rağmen, çocuklar ve özellikle Kürt çocukları, Terörle Mücadele Kanunları'ndaki diğer hükümler uyarınca tutuklanmaya, kovuşturmaya maruz kalmaya, hapsedilmeye ve tacize uğramaya devam etmektedir.

Türkiye, 1994'de Birleşmiş Milletler Çocuk hakları Sözleşmesinin 17., 29. ve 30. maddelerine çekince koyarak imzaladığı Çocuk hakları Sözleşmesi Madde 6'ya göre;

1. Taraf Devletler, her çocuğun temel yaşama hakkına sahip olduğunu kabul ederler.
2. Taraf Devletler, çocuğun hayatta kalması ve gelişmesi için mümkün olan azami çabayı gösterirler.

Türkiye'nin de taraf olduğu başta Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme, uluslararası sözleşmeler ve 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanunu uyarınca;

- 18 yaşına kadar her bireyin "çocuk" kabul edilmesinin yasal bir zorunluluk olduğunun,
- Hiçbir ayırım gözetmeden her çocuğun yaşaması, gelişmesi, yaşama katılımının sağlanması ve tüm düzenlemelerde çocuğun yüksek yararının gözetilmesi gerektiğinin,
- Çocuk adalet sistemi içinde yer alan her çocuğa yaşına özgü muamelelerde bulunulmasının ve çocuk adalet sistemi içinde yer alan çocuklarla ilgili verilecek kararlarda çocuğun özgürlüğünün kısıtlanmasına son çare olarak başvurulması gerektiğinin,
- Adalet sistemine -her ne sebeple olursa olsun- giren çocuğun toplumdan izole edilerek cezalandırılmasının değil, eğitici ve onarıcı bir yaklaşım sergilenerek toplum içinde toplumla bütünleşmesinin sağlanmasının yasal bir zorunluluk olduğu belirtilmektedir.

Başta cezaevleri olmak üzere tüm kapalı kurumların şiddet oluşmasına ortam yarattığının ve kapalı kurum yapısının çocuk adalet sisteminin felsefe ve yaklaşımına aykırılık taşıdığı ortadadır.

Yakın tarihte Pozantı, Şakran, Kürkçüler, Antalya ve Sincan Çocuk Ceza İnfaz Kurumları'nda kalan çocukların işkence, kötü muamele ve diğer onur kırıcı muamelelere maruz kalmalarını insanlık adına utançla ve büyük bir kaygıyla takip ettiğimizi, tekrarını istemediğimizi, bunun için çocuk tutukluğuna derhal son verilmesini, nihayetinde çocuk cezaevlerinin kapatılmasını, halen cezaevlerinde bulunan çocuklara uzmanlık alanlarımızda destek sunabilmek için bir an

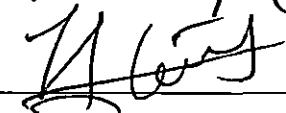
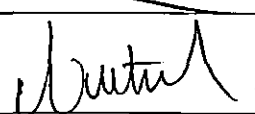
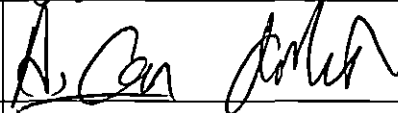
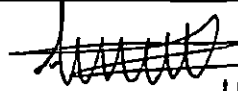
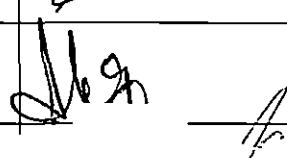
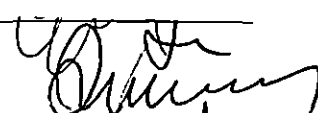
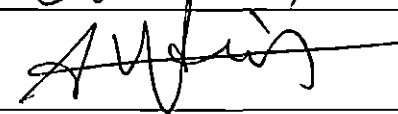
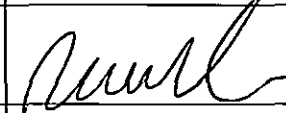
önce çocuklarla temasın sağlanmasını, çocuk cezaevleri ivedilikle uluslararası standartlarda sivil denetime açılmasını talep ediyoruz. Bugüne kadar yaşanmış olan hak ihlallerine ilişkin olarak sorumlularının cezasız kalmaması için etkin yargı mekanizmaları harekete geçirilmelidir.

Unutulmamalıdır! Çocuk cezaevlerindeki şiddet, işkence ve ölümlerin yaşanmasının en önemli sebebi çocuk tutukluluğudur. Bu nedenle kesin bir çözüm olarak çocuk cezaevleri derhal kapatılmalıdır. Çocuk cezaevlerinin kapatılmasıyla; çocukların tahliye süreci, özellikle eğitim, psikolojik destek ve istihdam ayağı da adım adım kurgulanmalıdır.

Bu bağlamda cezaevlerinin kapatılması ile birlikte öncelikli olarak;

- Cezai ehliyet yaşı, suça bulaşmış çocukların bulaştığı suçların ceza kanunu kapsamına girmeye başlayacağı yaş olarak kabul edilir ve bu yaş ülkeden ülkeye büyük ölçüde değişmektedir. Aynı şekilde, yasaların çocukların cezaevlerinde alıkonulmaya başlanabileceğini belirttiği yaş da ülkelere göre değişiklik göstermektedir. Kimi ülkelerde 18 yaşının altında olan hiç kimse cezaevine gönderilmemektedir.
- Türkiye’de 18 yaşın altında olan çocukların suça bulaşmaları durumunda bu çocukların ceza hukuku sisteminin bir parçası olan bir kuruluş tarafından değil, özerk ve bağımsız bir kurum olması gerekmektedir. Söz konusu kurumun bağımsız bir denetime tabi olması, bu kurumun her çocuğun bireysel ihtiyaçlarına cevap verecek eğitim ve öğretime erişebildiği edilen bir merkezde kalması sağlanmalıdır.
- Bu kurumlar, çocukların suça bulaşmalarının ardındaki zorlayıcı öğeleri asgariye indirecek/ortadan kaldıracak eğitim, sanat ve kişisel gelişim olanaklarından azami ölçüde yararlanılmasını sağlayacak özel programlar dâhilinde bir süreçle yönetilmelidir.
- Suça bulaşmış çocukların, eğitimlerine devam edebileceği, psikolojik destek alabileceği ve buradan ayrıldıktan sonra da yaşamlarını sağlıklı bir biçimde idame edebileceği böylesi merkezlerin inşa edilmesi için merkezi bütçeden pay ayrılmalıdır. Yine bu merkezlerde verilecek hizmetin tamamı kamu bütçesinden karşılanmalıdır.

Bütün gerçekliğiyle şahit olduğumuz gibi cezaevlerinde şiddet, işkence ve ölümlere rağmen sorumlularla ilgili uygulanan cezasızlık politikası gösteriyor ki, gündelik yaşamlarından, temel ve psikososyal ihtiyaçlarından uzakta devletin kontrolü altındaki hapishanelerde tutulan çocukların ölümleri dahi kamu idarelerinin sorumluluğunu harekete geçirmiyor, bağımsız ve sivil denetime kapalı bu kurumlarda şiddet ve hak ihlalleri devam ediyor. Bu nedenle kesin bir çözüm olarak çocuk cezaevleri derhal kapatılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	
2	SAİT DEDE	HAKKARİ	
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	
4	KEMAL PEKÖZ	ADANA	
5	HABİP EKSİK	IĞDIR	
6	SIDIK TAŞ	SİİRT	
7	NURAN İMİR	ŞIRNAK	
8	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	
9	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
10	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	
11	RIDVAN TURAN	MERSİN	
12	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	
14	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
15	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	
16	ZEYNEL ÖZEN	İSTANBUL	
17	DİLŞAT CANBAZ KAYA	İSTANBUL	
18	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	
19	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	
20	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	